

การพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย

กรณีศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

Development of Thailand's rubber industry

Case study: Nakhon Si Thammarat Province

คุณัญญา ปริญจิตร

Kunanya Parinjit

วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

College of Leadership and Social Innovation, Rangsit University

Corresponding Author. E-mail: kunanya.kp@gmail.com

Received July 4, 2024; Revised August 24, 2024; Accepted August 27, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายภาครัฐในการส่งเสริมอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย ผ่านการศึกษา Eco-system ของอุตสาหกรรมยางพารา รวมถึงการวิเคราะห์แนวทางเพิ่มมูลค่าและเพิ่มศักยภาพ การแข่งขันอุตสาหกรรมยาง จากกรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth interview) โดยผลการศึกษาพบว่า ภาครัฐควรดำเนินมาตรการดังนี้ 1. แก้ไขโครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมยางพารา 2. มาตรการรวมกลุ่มการผลิต ของอุตสาหกรรมยางพารา 3. มาตรการการสร้างผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 4. มาตรการ ตรวจสอบย้อนกลับ และ มาตรการการใช้ยางภายในประเทศ โดยพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นพื้นที่เป้าหมาย ในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (SEC) เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ) ควรรวมกลุ่มคลัสเตอร์บนพื้นฐานการผลิตด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยอุตสาหกรรมนำร่อง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผลิตภัณฑ์สนับสนุนการแปรรูปยาง กลุ่มผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้น และกลุ่มผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จำพวกยางรองเท้าและไม้ยาง ซึ่งหากเกิดการรวมกลุ่มจะทำให้ มีมูลค่าการลงทุน 8.8 หมื่นล้านบาท จากการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในที่เกิดจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน 6.8 แสนล้านบาท การส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง 2 แสนล้านบาทส่งผลต่อความต้องการใช้ยางในประเทศเพิ่มขึ้น 1.1 ล้านตัน สามารถสร้างงานในพื้นที่ 45,000 คน เกษตรกรชาวสวนยางจะมีรายได้เพิ่มขึ้น 22,000 บาทต่อไร่ รวมถึงคุณภาพ ชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: อุตสาหกรรมยางพารา; ความสามารถทางการแข่งขัน; เขตเศรษฐกิจพิเศษ

Abstract

This article aimed to study government policy in promoting the rubber industry in Thailand through the eco-system by analyzing to increase the value and competitiveness of the rubber industry from the study of Nakhon Si

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2567) | Vol.10 No.2 (May–August 2024)

Thammarat by using qualitative research methods. and in-depth individual interviews. The study's findings suggest that the government should implement the following measures: 1. Modify the production structure of the rubber industry 2. Integrate the production of the rubber industry 3. Creating value-added products that are environmentally friendly 4. Traceability and rubber use within the country. The Nakhon Si Thammarat area is the target area of the Southern Economic Corridor (SEC) to develop the economy of the Eastern Economic Corridor (EEC) and the Special Economic Development Zone (SEZ). These groups should be based on consistent production and innovation towards the environment. There are 3 pilot industries: supporting tire products, concentrated latex products, and other products such as shoe rubbers and rubber sticks. If successful, there would be an investment value of 8.8 billion baht from stimulating the internal economy from an infrastructure investment of 680 billion baht. Exporting 200 billion baht of rubber products will increase demand for rubber in the country by 1.1 million tons, creating jobs for 45,000 people in the area. Rubber farmers will have an additional income of 22,000 baht per rai and a better quality of life.

Keywords: Rubber industry; Competitiveness; Special economic zones

บทนำ

ยางพาราเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมไทย เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกยางพาราและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญอันดับต้นของโลก สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้น ถู่มือยาง ถู๋ยางอนามัย ยางรถยนต์ เป็นต้น การส่งออกยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพาราสามารถนำรายได้เข้าประเทศปีละประมาณ 4,000 ล้านบาทหรือร้อยละ 1.44 ของจีดีพี นำไปสู่การจ้างงานทั้งภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมจำนวนมากกว่า 1.44 ล้านครัวเรือน และมีพื้นที่ปลูกยางทั่วประเทศรวม 24 ล้านไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2563)

สถานการณ์ยางของประเทศไทยในปี 2565 ที่ผ่านมา พบว่า ประเทศไทยมีปริมาณผลผลิตภาพรวมทั้งสิ้น 4.907 ล้านตัน เป็นผู้ผลิตยางพาราอันดับ 1 ของโลก รองลงมา คือ อินโดนีเซีย 2.400 ล้านตัน และมาเลเซีย 0.514 ล้านตัน ซึ่งทั้งโลกมีผลผลิตยางพารารวมอยู่ที่ 14.3 ล้านตัน (IRSG, 2024) มูลค่าการส่งออกยางพาราของประเทศไทย ปี 2565 มีปริมาณ 3.280 ล้านตัน มูลค่า 178,035 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนการส่งออกยางแต่ละชนิด ดังนี้

ตารางที่ 1 ปริมาณการส่งออกยางพาราของประเทศไทย ปี 2565

ประเภทยางพารา	ปริมาณการส่งออก (ล้านตัน)
ยางแท่ง	1.661
น้ำยางข้น	1.104
ยางแผ่น	0.457
ยางอื่นๆ	0.056
รวม	3.280

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, 2565

จากปริมาณการผลิตและการส่งออกยางพาราของประเทศไทยจะพบว่า ในปี 2565 ปริมาณการส่งออกยางพาราของประเทศไทยมากกว่า ร้อยละ 75 ถูกส่งออกไปเป็นวัตถุดิบตั้งต้นในการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราโดยปริมาณการส่งออกยางพาราไปยังประเทศผู้ใช้อย่างอันดับ 1 คือ จีน มูลค่า 54,749 ล้านบาท รองลงมา คือ มาเลเซีย มูลค่า 22,535 ล้านบาท และ สหรัฐอเมริกา มูลค่า 16,161 ล้านบาท โดยตลาดส่งออกสินค้ายางพาราที่สำคัญ มีดังนี้

ตารางที่ 2 ตลาดส่งออกสินค้ายางพาราที่สำคัญ ปี 2563 - 2565

ประเทศ	มูลค่า: ล้านบาท			อัตราการขยายตัว (%)		
	2563	2564	2565	2563	2564	2565
1. จีน	39,609.31	62,130.05	54,749.14	-20.98	56.86	-11.88
2. มาเลเซีย	20,379.86	25,414.30	22,535.40	12.07	24.70	-11.33
3. สหรัฐอเมริกา	8,010.01	14,623.95	16,161.20	-21.91	82.57	10.51
4. ญี่ปุ่น	8,221.25	13,436.43	14,749.44	-19.03	63.44	9.77
5. เกาหลีใต้	4,084.77	7,078.87	13,120.57	-15.54	73.30	85.35
6. อินเดีย	2,267.30	6,123.31	6,332.75	-29.11	170.07	3.42
7. ตุรกี	3,159.01	5,632.86	6,060.53	-0.57	78.31	7.59
8. บราซิล	2,740.12	5,888.99	5,376.97	-18.05	114.92	-8.69
9. สเปน	1,691.62	3,054.70	3,967.42	-17.55	80.58	29.88

ประเทศ	มูลค่า: ล้านบาท			อัตราขยายตัว (%)		
	2563	2564	2565	2563	2564	2565
10. ฝรั่งเศส	1,115.44	3,374.82	3,698.03	-50.32	202.55	9.58
11. สโลวีเนีย	376.87	1,470.32	2,645.51	-4.74	290.14	79.93
12. แคนาดา	1,116.85	2,276.92	2,549.53	-45.53	103.87	11.97
13. เวียดนาม	1,749.81	2,269.36	2,523.96	27.42	29.69	11.22
14. อิตาลี	1,549.30	2,484.74	2,302.11	-21.12	60.38	-7.35
15. เยอรมนี	1,872.83	2,548.07	2,117.96	-32.17	36.05	-16.88
รวม 15 รายการ	97,944.35	157,807.69	158,890.52	-15.65	61.12	0.69
อื่น ๆ	10,955.85	18,194.88	19,145.25	-11.42	66.07	5.22
รวมทั้งสิ้น	108,900.20	176,002.57	178,035.78	-15.25	61.62	1.16

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, 2565

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมยางพาราไทยยังประสบปัญหาหลายประการที่ต้องเร่งแก้ไข ตั้งแต่ในระดับต้นน้ำที่เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย การผลิตยังเป็นแบบครอบครัวในระดับชั้นกลางผู้ประกอบการยังมีความเข้มแข็งน้อยรายเนื่องจากสินค้าในกระบวนการผลิตเป็นลักษณะ Mass Product การเข้ามาแข่งขันในอุตสาหกรรมจึงทำได้ง่าย อีกทั้งการขาดแคลนเงินทุนจึงทำให้ผู้ประกอบการชาวต่างชาติ เข้ามาทำการ Take over กิจการผลิตยางชั้นกลางน้ำของผู้ประกอบการไทย อีกทั้งในส่วนในระดับปลายน้ำ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางของไทยส่วนใหญ่ยังเป็นการผลิตผลิตภัณฑ์ยางขั้นต้น และยังมีข้อจำกัดด้านเงินทุนและเทคโนโลยีการผลิต ไม่มีการใช้นวัตกรรมในการผลิตมากนักจึงยากต่อการแข่งขันในระดับของอุตสาหกรรมยางปลายน้ำ นอกจากนี้ ยางพารายังเป็นพืชที่มีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายภาคส่วน ส่งผลให้การเชื่อมโยงทั้งระบบยังไม่คล่องตัว บุคลากรที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับยางพารายังมีน้อย ประกอบกับมีความผันผวนของราคายางธรรมชาติ และต้นทุนการผลิตยางแปรรูปยางพาราของไทยที่สูงกว่าประเทศอื่นๆ เนื่องจากค่าแรงงานและต้นทุนการผลิตภาครัฐจึงต้องกำหนดนโยบาย ตลอดจนวิธีการแก้ไข แนวทางปฏิบัติ เพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขัน ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าเพิ่ม ประกอบกับการที่คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ (ครม. เศรษฐกิจ) ได้มีมติเห็นชอบกรอบแนวคิดการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ 4 แห่ง เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2563 ซึ่งรวมถึงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) เพื่อเป็นพื้นที่การพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ) โดยการพัฒนา

เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) ประกอบไปด้วยพื้นที่เป้าหมาย 4 จังหวัด คือ จังหวัดระนอง ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้ พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเกษตรกรรมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพชาวสวนยาง และมีพื้นที่ปลูกยางพารามากเป็นอันดับ 1 ของประเทศ อีกทั้งยังมีตลาดกลางยางพาราในการประมูลซื้อขายยางพาราอยู่ในพื้นที่และสามารถเชื่อมต่อบริษัทคมนาคมและโลจิสติกส์กับพื้นที่อื่นๆ การยางแห่งประเทศไทย จึงมีเป้าหมายการยกระดับอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทยไปสู่อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงและสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ด้วยการส่งเสริมพื้นที่ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กยท. จำนวน 41,000 ไร่ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการพัฒนาพื้นที่สำหรับการรวมกลุ่มผู้ประกอบการยางพาราของประเทศไทย ในการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันในพื้นที่ดังกล่าว

ดังนั้น การศึกษานี้ต้องการค้นหาแนวทางการดำเนินงานของภาครัฐ นโยบาย รวมถึงการขับเคลื่อนการกำหนดนโยบาย ตลอดจนวิธีการแก้ไข แนวทางปฏิบัติร่วมกัน ในการสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางของประเทศไทย เพื่อให้นโยบายด้านอุตสาหกรรมยางสอดคล้องกับการพัฒนาและสามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศในทุกมิติ รวมถึงการออกแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราให้ไปสู่การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมยางของโลก โดยศึกษานโยบาย ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานเพื่อเป็นการวางโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมยางของประเทศไทยให้พัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตยางพาราโลกได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายภาครัฐในการส่งเสริมอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศ
2. เพื่อวิเคราะห์ Eco-system ของอุตสาหกรรมยางพารา
3. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มมูลค่าเพิ่มและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมยาง

จากกรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

กรอบแนวคิด		การต่อยอดงานวิจัย		
เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิต	+	นโยบายการสนับสนุนจากภาครัฐ	=	แนวทางการเพิ่มมูลค่าเพิ่มและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมยาง
อุตสาหกรรมยางพารา		การลดต้นทุนและสร้างมูลค่าเพิ่ม		
การรวมกลุ่มเพื่อลดต้นทุนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม		ความได้เปรียบทางด้านทรัพยากร (ยางพารา)		

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับการกำหนดระเบียบกระบวนการวิจัยตามการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth interview) เพื่อดำเนินงานวิจัยให้เป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเชิงเอกสาร (Document Research)

เป็นการรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร วารสาร ผลงานการวิจัยเชิงเอกสาร สื่อ สิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการวิเคราะห์ต่อยอดความคิด และเป็นข้อมูลสนับสนุนงานวิจัยในครั้งนี้ โดยการศึกษาจะแบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ

- 1) ศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและแนวทางการพัฒนาของโลกและการศึกษาสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมยางของประเทศไทย เพื่อทราบถึงช่องว่างในการพัฒนาอุตสาหกรรมยาง
- 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาของภาครัฐในการสร้างมูลค่าเพิ่มและศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางพารา เพื่อศึกษาโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการยกระดับอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย
- 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมยางพาราโดยการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบของสหพันธรัฐมาเลเซียและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อทราบถึงแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับอุตสาหกรรมยางของทั้ง 2 ประเทศ

2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth interview)

เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 14 ท่าน ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงของการยางแห่งประเทศไทย กลุ่มผู้กำหนดนโยบายหลักจำนวน 4 ท่าน ฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร การยางแห่งประเทศไทย จำนวน 5 ท่าน และกลุ่มผู้ประกอบการ/นักลงทุน จำนวน 5 ท่าน ทั้งนี้ โดยนำผลการวิจัยมาสรุปเป็น 2 ส่วน

คือ นโยบายการบริหารจัดการยางพาราของประเทศไทยและรูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมยางในพื้นที่จังหวัด นครศรีธรรมราช เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการวิจัย และสรุปผ่านการตีความตามคำสำคัญต่างๆ

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ เอกสาร รายงาน การวิจัยต่างๆ นำมาวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือ SWOT analysis และ TOWS Matrix ได้แนวคิดออกมาดังนี้

TOWS	O1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน O2 เทรนด์การบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม O3 การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี O4 กฎ/ระเบียบ ยบมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม	T1 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ T2 การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก T3 การขาดแคลนแรงงาน T4 การเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพภูมิอากาศ
S1 ประเทศไทยมีสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกยางพารา S2 ประเทศไทยผลิตและส่งออกยางธรรมชาติเป็นอันดับที่ 1 ของโลก S3 มีนโยบายและมาตรการของภาครัฐที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนา S4 มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องยางพาราโดยตรง	S3S4O1O3 การแก้ไขโครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมยางพารา	S1S2S3S4T2T3 การรวมกลุ่มการผลิตของอุตสาหกรรมยางพารา
W1 ยางธรรมชาติถูกใช้ในประเทศร้อยละ 14 W2 ประสิทธิภาพในการผลิตต่ำกว่าคู่แข่งในขณะต้นทุนสูงกว่าคู่แข่ง W3 สวนยางบางส่วนอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติ W4 การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมไม่สามารถนำไปต่อยอดเชิงพาณิชย์ได้	W3W4O2O4 ผลกระทบมูลค่าเพิ่มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม W3O1O4 สวนยางที่รักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางธรรมชาติ	W1W2T1T2 การใช้ยางภายในประเทศ W4T1T4 การสร้างมูลค่าเพิ่มจากยางพาราด้วยนวัตกรรมสีเขียว

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือ TOWS Matrix

ประกอบกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth interview) 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร การยางแห่งประเทศไทย ผู้ประกอบการ/กลุ่มนักลงทุน และ ฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร การยางแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นกลุ่มในหน่วยของนโยบายและผู้ที่มีความคาดหวังในการพัฒนาและลงทุนในอุตสาหกรรมยางที่มีความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงวิสัยทัศน์ในการยกระดับการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย ให้มีศักยภาพ สามารถแข่งขันได้ มีผลการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันในการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทยด้วยการรวมกลุ่มการผลิตอุตสาหกรรมยาง เพื่อลดต้นทุนการผลิต และศักยภาพในการแข่งขัน โดยได้ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ มีดังนี้

1. นโยบายภาครัฐในการส่งเสริมอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย

ภาครัฐควรส่งเสริมอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย เพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราไทยอย่างยั่งยืน ในประเด็นเหล่านี้ ได้แก่ แก้ไขปัญหาโครงสร้างการผลิตด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีบนพื้นฐานการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านการวิจัยเชิงพาณิชย์ที่สนับสนุนการผลิตเพื่อใช้ในประเทศ จัดพื้นที่ในการยกระดับอุตสาหกรรมยางจัดการพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ และติดตามการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางด้านสิ่งแวดล้อมและสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างใกล้ชิด ดังนี้

1) เนื่องจากอุตสาหกรรมยางมีเป้าหมายการเติบโตที่ชัดเจน แต่ยังคงพบประเด็นปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูง เนื่องจากค่าแรงงานและต้นทุนการผลิตซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักอย่างปุ๋ย มีการปรับตัวสูงขึ้นจากสงครามรัสเซียและยูเครน ประกอบกับผู้ประกอบการยังขาดแคลนเงินทุนและเทคโนโลยีการผลิต ส่งผลต่อความสามารถทางการแข่งขัน จึงควรแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีบนพื้นฐานการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านงานวิจัยตลอด Supply chain ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อสังคมในการยกระดับรายได้ตลอด Supply chain และส่งผลดีต่อการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังเช่น ภาครัฐของประเทศเวียดนาม ตั้งองค์กรที่มีหน้าที่หลักในการเพาะปลูก และแปรรูปยางพาราส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดในประเทศ จึงส่งผลให้รัฐบาลเวียดนามสามารถควบคุมการผลิตและการแปรรูปยางพาราได้ครบวงจร

2) เนื่องจากในอุตสาหกรรมยางพาราของไทย ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังคงผลิตผลิตภัณฑ์ยางขั้นต้น ไม่มีการใช้นวัตกรรมในการผลิตมากจึงทำให้ยากต่อการแข่งขันในระดับอุตสาหกรรมขั้นปลายน้ำ ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจ จึงควรมุ่งเน้นการวิจัยในรูปแบบเชิงพาณิชย์ที่มุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์ หรือการปรับปรุงกระบวนการผลิตตามมาตรฐานโลกเพื่อลดต้นทุนการผลิตและตอบสนองมาตรการทางการค้าและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการปรับปรุงพันธุ์ที่สามารถต้านทานการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

3) ประเทศไทยเป็นประเทศที่ส่งออกยางพาราสูงเป็นอันดับ 1 ของโลก โดยส่งออกกว่าร้อยละ 75 และส่งออกไปยังประเทศผู้ใช้อย่างอันดับ 1 คือ ประเทศจีน ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยพบปัญหาของการพึ่งพาการส่งออกมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนการผลิตเพื่อใช้ในประเทศ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ ในการเพิ่มมูลค่ายางพาราโดยพึ่งพาตนเองมากขึ้น สามารถแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1 การสนับสนุนผู้ประกอบการภายในประเทศ ด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์และแหล่งเงินทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันตามอุตสาหกรรมเป้าหมายที่กำหนด รวมถึงการเพิ่มทักษะของแรงงานให้ตรงกับความต้องการในการผลิต

3.2 การส่งเสริมการใช้ในประเทศ โดยการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยผู้ประกอบการไทยเพื่อเพิ่มปริมาณการใช้ ลดการพึ่งพิงการบริโภคจากเศรษฐกิจโลก

4) ปัจจุบันการผลิตอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทยยังมีการกระจายตัวจำนวนมาก จากปริมาณผลผลิตยางในแต่ละภูมิภาคทั่วประเทศ ประกอบกับต้นทุนการผลิตของไทยที่สูงกว่าประเทศอื่น จึงควรผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมยาง โดยรัฐจัดพื้นที่การยกระดับอุตสาหกรรมยาง สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานในการผลิต เพื่อใช้ทรัพยากรการผลิตร่วมกัน ลดต้นทุน และเพิ่มศักยภาพการผลิต โดยการรวมกลุ่มการผลิตในพื้นที่ที่กำหนด จะช่วยให้รัฐสามารถขับเคลื่อนนโยบายการยกระดับอุตสาหกรรมและการตอบสนองต่อมาตรการทางการค้าโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลที่ดีต่อเศรษฐกิจในการสร้างอำนาจต่อรองในอุตสาหกรรมยาง โดยใช้หลัก Economy of scale นอกจากนี้ยังส่งผลต่อสังคมในการรวมกลุ่มของผู้ผลิตรายพารา ให้มีความเข้มแข็งในชุมชนและสังคมได้

5) การจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงประเด็นปัญหาของการบุกรุกพื้นที่ป่าปลูกยางพารา โดยกรมป่าไม้ได้ข้อสรุปว่ามีพื้นที่ที่บุกรุกพื้นที่ป่าปลูกยางพารา ประมาณกว่า 4.4 ล้านไร่ หรือร้อยละ 44 ของพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุก ดังนั้นจึงควรการจัดการพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิให้คนสามารถอยู่ร่วมกับป่าเพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพต่อไป ซึ่งจะส่งผลต่อสังคมในการร่วมอนุรักษ์พื้นที่ป่า และทำการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสม และยังช่วยเพิ่มพื้นที่ดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ สร้างความเป็นมิตรให้กับสิ่งแวดล้อม

6) เนื่องจากประเด็นความท้าทายใหม่ของอุตสาหกรรมยางที่สำคัญคือ มาตรการสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะมาตรการ EUDR เพื่อจำกัดการตัดไม้ทำลายป่าที่เกิดจากการทำป่าไม้และกิจกรรมการเกษตรทั่วโลก มาตรการทางสิ่งแวดล้อมจึงเป็นมาตรการที่สำคัญ ภาครัฐต้องติดตาม

การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางด้านสิ่งแวดล้อมและสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างใกล้ชิดเพื่อให้อุตสาหกรรมยางของประเทศไทยเป็น First move ในการแข่งขัน

2. Eco-system ของอุตสาหกรรมยางพารา

ประเทศไทยประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน อันเป็นผลจากค่าแรงงานขั้นต่ำที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับราคายางธรรมชาติในไทยมีราคาสูงกว่าโดยเปรียบเทียบ เหตุเพราะต้นทุนการจัดการสวนยางที่ยังคงสูง ส่วนใหญ่เป็นสวนยางขนาดเล็ก จึงไม่เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economy of scale) และการสนับสนุนจากโครงการต่างๆ ของภาครัฐบาล ทำให้วัตถุดิบในการนำมาแปรรูปขึ้นต้น ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 85-90 ของต้นทุนทั้งหมดสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับการผลิตและแปรรูปของไทยยังคงเป็นอุตสาหกรรมแบบดั้งเดิม จึงเป็นเหตุผลให้ประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันทางด้านต้นทุนการผลิตกับประเทศในกลุ่มเอเชียใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจีน อินโดนีเซีย และเวียดนาม แม้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่ส่งออกยางพาราชั้นกลางเป็นอันดับ 1 ของโลก และเป็นยางคุณภาพดีตามสภาพภูมิอากาศที่มีความเหมาะสมต่อการผลิตยาง อีกทั้งการที่ภาครัฐให้ความสำคัญมีหน่วยงานขับเคลื่อนด้านยางพาราตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำอย่างจริงจัง

ภาครัฐจึงควรสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิต รวมถึงการคัดแยกกลุ่มอุตสาหกรรมตาม cluster และให้การสนับสนุนเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตตามความต้องการของผู้ประกอบการ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนที่รวดเร็วและใช้ทรัพยากรจากภาครัฐอย่างเหมาะสมจึงควรรวมกลุ่มการผลิต โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมยางพาราเอง ที่ กยท. มีพื้นที่สีม่วงขนาดใหญ่ใน จ.นครศรีธรรมราช ประกอบกับหน่วยงานภาครัฐสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ SEC ซึ่ง จ.นครศรีธรรมราชเป็นพื้นที่รองรับการจัดตั้ง SEC กยท. จึงควรจัดตั้งพื้นที่ในการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่มการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมยางพาราด้วยการผลิตที่ใช้เทคโนโลยี คุณภาพแรงงาน รวมถึงการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางพารา ดังเช่น โครงการ KRC ของประเทศมาเลเซีย ที่สร้างพื้นที่ในการยกระดับการแปรรูปยางเพิ่มมูลค่าสูงและมุ่งเป็นศูนย์กลางการผลิต แปรรูป และการจำหน่ายยางพาราของโลก โดยจะสามารถดึงดูดการลงทุนกว่า 3.12 หมื่นล้านบาท สร้างโอกาสในการจ้างงานในประเทศ และช่วยเพิ่ม GDP ของประเทศ

3. แนวทางการเพิ่มมูลค่าเพิ่มและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางจากกรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

จากแผนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเขตเศรษฐกิจภาคใต้ รัฐบาลยังไม่มีโครงการการลงทุนขนาดใหญ่ในการสร้างมูลค่าเพิ่มในการแปรรูปทรัพยากรพื้นฐานที่สำคัญ เช่น ยางพารา ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญ

ในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น การเพิ่มมูลค่าเพิ่มและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมยาง จากการณีกิจาจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านการรวมกลุ่ม Cluster บนพื้นฐานการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยรัฐสนับสนุนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานในการผลิต รวมถึงการออกนโยบายสนับสนุนผู้ประกอบการที่ผลิตตามเป้าหมายการยกระดับของอุตสาหกรรมยางที่ภาครัฐกำหนด ผ่านรูปแบบของงานวิจัยและการสนับสนุนอุปกรณ์และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ซึ่งเป็นไปตามกรอบการพัฒนา SEC ของรัฐบาล และสอดคล้องกับพื้นที่เป้าหมายของ กยท. ใน จ.นครศรีธรรมราช โดยยกระดับอุตสาหกรรม ดังนี้

คลัสเตอร์ 1 : กลุ่มผลิตภัณฑ์สนับสนุนการแปรรูปอย่าง ประกอบไปด้วย น้ำยางคอมปาวด์ยางคอมปาวด์และยางผสม โดยในปี พ.ศ. 2565 มีมูลค่าตลาดสูงถึง 8,100 ล้านบาท และมีอัตราการเติบโตในช่วงปี พ.ศ. 2559-2565 เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 60

คลัสเตอร์ 2 : กลุ่มผลิตภัณฑ์จากน้ำยางชั้น ประกอบไปด้วย

1. ถุงมือยาง มีมูลค่าในปี พ.ศ. 2565 ด้วยมูลค่าตลาดสูงกว่า 75,495 ล้านบาท และมีอัตราการเติบโตในช่วงปี พ.ศ. 2559-2565 เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 20

2. ยางอนามัย มูลค่าตลาดในปี พ.ศ. 2565 กว่า 9,529 ล้านบาท และมีอัตราการเติบโตในช่วงปี พ.ศ. 2559-2565 เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 30

3. ยางทางเภสัชกรรมและการแพทย์ด้วยมูลค่าตลาดในปี พ.ศ. 2564 ที่ 8,209 ล้านบาท และมีอัตราการเติบโตในช่วงปี พ.ศ. 2559-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 12

4. ที่นอนและหมอนยางพารา ด้วยมูลค่าตลาดในปี พ.ศ. 2564 ที่ 3,514 ล้านบาท และมีอัตราการเติบโตในช่วงปี พ.ศ. 2559-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1

คลัสเตอร์ 3 : กลุ่มผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ประกอบไปด้วย

1. พื้นรองเท้า ด้วยมูลค่าตลาดในปี พ.ศ. 2564 ที่ 508 ล้านบาท และมีอัตราการเติบโตในช่วงปี พ.ศ. 2559-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 18

2. ผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา ด้วยมูลค่าตลาดในปี พ.ศ. 2564 ที่สูงถึง 33,335 ล้านบาท และมีอัตราการเติบโตในช่วงปี พ.ศ. 2559-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 ซึ่งรวมถึงกลุ่มผลิตภัณฑ์จากนวัตกรรมจากยางพาราในอนาคต

ซึ่งสอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศเวียดนามที่มุ่งเน้นอุตสาหกรรมปลายน้ำ ได้แก่ ถุงมือยาง ยางล้อยานยนต์ ยางชิ้นส่วนยานยนต์ พื้นรองเท้า ผลิตภัณฑ์กีฬา ผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา และที่นอนยางพารา

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษานโยบายภาครัฐในการส่งเสริมอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทยและการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย กรณีศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้ แนวทางการพัฒนาของภาครัฐในการสร้างมูลค่าเพิ่มและศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางพารา ดังนี้

1. ภาครัฐ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางการพัฒนาของภาครัฐในการสร้างมูลค่าเพิ่มและศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Motoko Kawano (2019) ศึกษาเรื่อง Changing Resource-Based Manufacturing Industry: The Case of the Rubber Industry in Malaysia and Thailand ผลวิจัยพบว่าอุตสาหกรรมยางทั้ง 2 ประเทศ ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย และ ประเทศไทย ได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมของรัฐซึ่งส่งผลต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมยาง คือ การกำหนดแนวนโยบายทั้งในนโยบายเป้าหมายรวมถึงนโยบายที่สนับสนุนการผลักดันให้การพัฒนาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งแนวนโยบายดังกล่าวจะนำไปสู่การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค การจ้างงานในประเทศ รวมถึงการวิจัยและนวัตกรรมเชิงก้าวหน้า โดยการผลิตเบื้องต้นควรสนับสนุนนโยบายเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า จนการผลิตสามารถทดแทนได้เพียงพอจึงเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก

2. ภาคเอกชน เป็นปัจจัยขับเคลื่อนถัดจากภาครัฐหลังจากภาครัฐกำหนดแนวทางการยกระดับอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย และวางโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการยกระดับผลิตแล้ว ภาคเอกชนต้องขับเคลื่อนการยกระดับการผลิตของอุตสาหกรรมยางพาราตามนโยบายเป้าหมายและแนวทางที่ภาครัฐสนับสนุน เช่น การผลิตผลิตภัณฑ์ยางมูลค่าสูง ด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมบนพื้นฐานการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rick Doner and George Abonyi (2013) ศึกษา Upgrading Thailand's Rubber Industry: Opportunities and Challenges โดยอธิบายว่าการอัพเกรดหมายถึงการเพิ่มมูลค่าเพิ่มบนพื้นฐานนวัตกรรมและการเชื่อมโยงระหว่างบริษัทท้องถิ่น (ไทย) อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในอุตสาหกรรมยางของประเทศไทยต้องมีการพัฒนาดังต่อไปนี้ การเพิ่มมูลค่าเพิ่ม ประสิทธิภาพ นวัตกรรม การเชื่อมโยง และผลประโยชน์และการมีส่วนร่วม

3. การรวมกลุ่มการผลิต เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการผลิต นอกจากสภาพแวดล้อมที่ต้องตั้งอยู่ในพื้นที่ของสินค้าที่มีความโดดเด่นในแต่ละพื้นที่แล้ว การรวมกลุ่มการผลิตจะช่วยลดต้นทุนการผลิตที่เกิดจากการ Sharing Economy ผ่านเครื่องมือการผลิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Guido Buenstorf and Steven Klepper (2010) ศึกษาเรื่อง Why does entry cluster geographically? Evidence from the US tire industry โดยศึกษามรดกทางภูมิศาสตร์และทางปัญญาของผู้เข้ามาในอุตสาหกรรมยางรถยนต์ของสหรัฐอเมริกาในรัฐโอไฮโอ พบว่าปัจจัยของการผลิตมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของการดำเนินงานในท้องถิ่น แต่ยังมีการถูกจำกัดด้วยความรู้เฉพาะท้องถิ่นของผู้ผลิต โดยต้องอาศัย

การกระตุ้นให้เกิดการรวมตัวกันเพื่อการผลิตอันนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิตและสร้างกำไรร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rick Doner and George Abonyi (2013) ศึกษา Upgrading Thailand's Rubber Industry: Opportunities and Challenges โดยอธิบายว่า การอัพเกรดหมายถึงการเพิ่มมูลค่าเพิ่มบนพื้นฐานนวัตกรรมและการเชื่อมโยงระหว่างบริษัทท้องถิ่น (ไทย) อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในอุตสาหกรรมยางของประเทศไทยต้องมีการพัฒนาผลประโยชน์และการมีส่วนร่วม: การรวมกลุ่มการผลิตในท้องถิ่นเพื่อสร้างผลตอบแทนและอัตรากำไรที่สูงขึ้นสำหรับสินค้าโภคภัณฑ์ที่ยังไม่แปรรูป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธี อินทรสกุล และคณะ (2560) ศึกษาอุตสาหกรรมยางพาราไทย: สถานภาพและแนวทางการพัฒนาสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยพบปัญหาและอุปสรรคสำคัญของอุตสาหกรรมยางพาราไทย คือ การรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ไม่มีความเข้มแข็ง ต้นทุนการผลิตยางพาราค่อนข้างสูง นอกจากการรวมกลุ่มการผลิตจะช่วยลดต้นทุนการผลิตแล้ว ยังเพิ่มอำนาจการต่อรองทางการตลาด ประกอบกับจะทำให้มีอุตสาหกรรมสนับสนุนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงกัน อีกทั้งการขับเคลื่อนนโยบายการยกระดับจะสามารถดำเนินการได้ตรงตามเป้าหมายการพัฒนาผ่านการให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ ซึ่งการรวมกลุ่มการผลิตไม่จำเป็นต้องเกิดแค่ในระดับอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่การรวมกลุ่มการผลิตผ่านการรวมตัวกันในรูปแบบของสถาบันหรือสหกรณ์ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งในการขับเคลื่อนการยกระดับอุตสาหกรรมยางของประเทศไทยอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1) นโยบายที่ดำเนินการแล้วในอดีต สามารถใช้เป็นบทเรียนในการศึกษาได้ แต่ไม่ควรนำนโยบายในอดีตมายึดติดกับการวิเคราะห์ เนื่องจากบริบททางสังคม เศรษฐกิจ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะในปัจจุบันที่ภูมิศาสตร์โลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน ส่งผลให้ Global supply chain ของโลกได้มีการเปลี่ยนแปลง

2) ปัจจุบันนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ด้านสิ่งแวดล้อมได้เป็นประเด็นสำคัญที่สังคมให้ความสำคัญ นโยบายหรือการกำหนดมาตรฐานเริ่มมีออกมาจำนวนมาก หน่วยงานภาครัฐควรติดตามอย่างใกล้ชิด และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เชิงรุก รวมถึงการกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อป้องกัน Green bubble

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเพิ่มเติมในกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องสำหรับการรวมกลุ่มการผลิต ว่าควรเป็นรูปแบบใด เพื่อนำมาเปรียบเทียบประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการให้กับทั้งพื้นที่และกลุ่มนักลงทุน ในการสร้างแรงจูงใจในการดึงดูดนักลงทุน

2) การรวมกลุ่มการผลิตในพื้นที่ จ.นครศรีธรรมราช ที่มีความโดดเด่นในผลิตภัณฑ์น้ำยางชั้น ผลการศึกษาจึงเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ผลิตจากน้ำยางชั้นเป็นหลัก หากนี่เป็นโมเดลที่ประสบความสำเร็จ ควรศึกษาการกระจายตัวการรวมกลุ่มไปยังพื้นที่อื่น ที่สามารถเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ตามความโดดเด่น แต่ละพื้นที่ ซึ่งจะเป็นการกระจายการลงทุน และสร้างรายได้ไปยังพื้นที่อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. (2565). ปริมาณการส่งออกยางพาราของประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://tradereport.moc.go.th/Report/Default.aspx?Report=MenucomRecode&ImExType=1&Lang=Th>.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. (2565). ตลาดส่งออก 15 อันดับแรกของไทยรายสินค้ายางพารา. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://tradereport.moc.go.th/Report/Default.aspx?Report=MenucomTopNRecode&Option=3&Lang=Th&ImExType=1>.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2563). ยางพารา : เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่กรีดยังได้ ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ รวมทั้งประเทศ รายภาค และรายจังหวัด ปี 2563. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.oae.go.th/assets/portals/1/fileups/prcaidata/files/para%20rubber63.pdf>
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2563). สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี 9 มิถุนายน 2563. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.thaigov.go.th>.
- สุทธิ อินทรสกุล, บัญชา สมบูรณ์สุข และปฐวิทย์ พิทยาภินันท์. (2560). อุตสาหกรรมยางพาราไทย: สถานภาพและแนวทางการพัฒนาสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 8, 80-107.
- Buenstorf, G. & Klepper, S. (2010). Why does entry cluster geographically? Evidence from the US tire industry. *Journal of Urban Economics*, 68, 103-104.
- Kawano, M. (2019). *Changing Resource-Based Manufacturing Industry: The Case of the Rubber Industry in Malaysia and Thailand*. Emerging States at Crossroads.
- Rick Doner and George Abonyi. (2013). Upgrading Thailand's Rubber Industry: Opportunities and Challenges. *Thammasat Economic Journal*, 31(4), 44-66.